

Śmiertelność ptaków w wyniku polowań na Stawach Zatorskich w obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy”

Mortality of birds as a result of hunting at Zatorskie Ponds in the Natura 2000 “Dolina Dolnej Skawy” SPA

DAMIAN WIEHLE

30–252 Kraków, ul. Kamedulska 26
e-mail: d.wiehle@poczta.fm

Słowa kluczowe: stawy rybne, ołów, gatunki chronione ptaków, polowania zbiorowe, gospodarka rybacka.

Przeanalizowano śmiertelność ptaków wynikającą z przyczyn nienaturalnych na stawach rybnych Przeręb i Spytkowice koło Zatora. Oceniono czy powołanie w 2008 roku OSOP Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy ograniczyło śmiertelność występujących tam ptaków będącą skutkiem prowadzonej rybackiej i łowieckiej działalności człowieka. Podczas 226 dni obserwacji obejmujących lata 2008–2014 na terenie dwóch kompleksów stawów znaleziono 361 osobników martwych bądź okaleczonych ptaków należących do 35 gatunków. W grupie ptaków martwych dominowały: kormoran *Phalacrocorax carbo* (24,1%), śmieszka *Chroicocephalus ridibundus* (21,9%), łabędź niemy *Cygnus olor* (10,2%) i łyska *Fulica atra* (7,8%). Odnotowano także 31 żywych, postrzelonych osobników (niezdolnych do lotu) z 10 gatunków ptaków. Analizując przyczyny śmierci ptaków stwierdzono, że zastrzelonych zostało 72%, z przyczyn naturalnych padło 18,8%, a w przypadku 8% osobników przyczyny śmierci pozostały nieznane. Najwięcej martwych i postrzelonych żywych gatunków ptaków stwierdzono w październiku (115 os.) oraz we wrześniu (59 os.). Wzrost liczby martwych i postrzelonych ptaków żywych uwidaczniał się w połowie sierpnia i utrzymywał się do końca listopada. Wysoką liczbę ptaków zastrzelonych notowano także w marcu (23 os.) i kwietniu (21 os.). Najwięcej ptaków martwych z przyczyn naturalnych odnotowano w czerwcu. Dzięki badaniom prowadzonym na omawianym terenie w latach 2000–2006 prześledzono zmiany jakościowe i ilościowe, które nastąpiły w zakresie śmiertelności ptaków oraz ich przyczyn w warunkach stawów rybnych w ciągu kolejnych 7 lat. Ostoje ptasie powołane na terenach rozległych kompleksów stawowych, jako wyjątkowe refugia bogactwa awifauny wodno-błotnej o dość ograniczonym zasięgu i powierzchni w południowej Polsce, powinny być skutecznie prawnie chronione, a polowania na ptaki zakazane. Wpływ polowań na ich terenie należałoby rozpatrywać jedynie w powiązaniu z innymi współwystępującymi czynnikami.